

Metody nieinwazyjnego, indywidualnego rozpoznawania żmii zygzakowatej *Vipera berus* w badaniach terenowych

Methods of non-invasive individual identification of the adder *Vipera berus* in field research

STANISŁAW BURY¹, AGATA BURY¹, KATARZYNA KUREK², BARTOSZ BORCZYK³,
ALEKSANDRA KOLANEK^{4,5}

¹ Instytut Nauk o Środowisku
Uniwersytet Jagielloński
30–387 Kraków, ul. Gronostajowa 7
e-mail: stanislaw.bury@gmail.com

⁴ Zakład Geoinformatyki i Kartografii
Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego
Uniwersytet Wrocławski
50–137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 1

² Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk
31–120 Kraków, al. Adama Mickiewicza 33

⁵ Towarzystwo Herpetologiczne NATRIX
54–206 Wrocław, ul. Legnicka 65

³ Zakład Biologii Ewolucyjnej i Ochrony Kręgowców
Instytut Biologii Środowiskowej
Uniwersytet Wrocławski
50–335 Wrocław, ul. Sienkiewicza 21

Słowa kluczowe: identyfikacja, znakowanie, ubarwienie, monitoring, żmija.

Żmija zygzakowata *Vipera berus* (Linnaeus 1758) jest gatunkiem o nieznanym trendach populacyjnych w Polsce, mimo od lat notowanego spadku liczebności w innych krajach Europy. Brak badań monitoringowych może być częściowo spowodowany nieznaną metodą umożliwiającą śledzenie trendów populacyjnych, która nie wymagałaby odłowów węży, a zatem byłaby bezpieczna i nadająca się do zastosowania przez szersze grono osób pracujących w terenie. Artykuł ma na celu przybliżenie skutecznych i nieinwazyjnych metod identyfikacji osobniczej żmii zygzakowatej, które mogą być z powodzeniem stosowane w badaniach terenowych, a przez to posłużyć do lepszego poznania biologii i ekologii tego gatunku w naszym kraju. Opisane metody oparte na katalogowaniu zmienności międzypersonalnej są łatwe w zastosowaniu i mogą stanowić podstawę metodyki monitoringu żmii zygzakowatej w Polsce.